

Šteta je što *Zbornik* nema uvoda koji bi uveo čitatelja u sam smisao znanstvenog skupa i povezao ove znanstvene radove o Gimnaziji s onim prethodnima, jer je o toj gimnaziji već bilo mnogo toga do sada napisano.

Franjo Velčić

KRČKI KALENDAR 1993, Glosa, Krk 1993, 190 stranica.

U nakani da se u ovom Časopisu zabilježe svi naslovi koji se tiču crkvene problematike na području Riječke metropolije, vrijedi osvrnuti se na ponovno izdanje *Krčkog Kalendara* za 1993. godinu. Zamisao je to glavnog urednika prof. Josipa Žgaljića, Krčanina, u izdanju »Glosa« iz Rijeke.

Pod tim istim nazivom, naime, u dva navrata je već izlazio godišnjak za Krčane i to: u Zagrebu od 1938. do 1941. i u New Yorku od 1952. do 1955. godine. U oba slučaja iz »izgnanstva«, a ovaj puta, nadamo se i u buduće, iz Domovine.

Pored zanimljivih statističkih podataka o kretanju stanovništva od 1948. do 1991. godine, o »kretanju« stanovništva, ali ovaj puta uz pomoć prezimena, u članku: »1980 krčkih prezimena« iz pera Franje Matejčića proizlazi činjenica da su »tuđa« prezimena nadmašila otočka. O geografskom položaju otoka Krka piše dr. Petrica Novosel-Žic. Pored općepovijesnih tema s obzirom na otok Krk (dr. Petar Strčić: *Pregled povijesti otoka Krka* i dr. Franjo Velčić: *Pregled povijesti Krčke biskupije*) vrijedi zabilježiti vrijedni informativni članak Slavka Zeca: *Školovanje krčkih studenata na papinskim sveučilištima u Rimu* i prigodni članak dr. Antona Bozanića: *Dragutin Parčić hrvatski jezikoslovac i glagoljaš*, u povodu stote obljetnice Parčićeva misala (1893-1993), te prikaz Irvina Lukežića: *Krčki časopisi početkom stoljeća*, a to su zapravo izdanja krčke, biskupijske tiskare »Kurykta«.

Pisanom (lirskom) otočkom besjedom zanimaju se dr. Katica Ivanišević: *Poezija pučkih pjesnika otoka Krka*, i dr. Mirjana Strčić, Frankopan i Dvorničkić najznamenitiji pjesnici s otoka Krka. O Pupačićevoj ljubavi za otok Krk piše Davir Šošić u članku: *Sudbinska veza Josipa Pupačića za Omišalj*, dok o znamenitim krčanima tijekom povijesti, kojih nije malen broj, piše dr. Petar Strčić.

O glagoljaškoj baštini, čime se ovaj otok može podičiti, piše zanimljivi članak dr. Milorad Stojević: *Amerikanske Glagoljske bilješke Antuna Žuvića Marulića*.

Pored raznih tema iz oblasti privrede naći ćemo članak Dragutina Žica: *Razvoj nautičkog turizma na otoku Krku* te Zdenka Cerovića: *Turizam otoka Krka*

i mogući razvojni pravci i ponovni interes otočana za plemenito mediteransko stablo i njezin plod - maslinu; iz pera Marija Bonifačića: Oživljavanje maslinarstva.

Ponovno izdanje Krčkog kalendara pridružilo se plodonosnoj krčkoj nakladničkoj djelatnosti. Kalendar je grafički ukusno opremljen marom i znanjem Iva Marendića a unutrašnjost mu oplemenjuju slike iz bogatog likovnog fundusa Mile Kumbatović, akademske slikarice i kiparice rodom iz Omišlja.

Raznovrsnost tema, primjerene jednom godišnjaku, čine Krčki kalendar zanimljivim štivom ne samo Krčaninu - bodulu, već i svakom koji se želi upoznatim s ovim osebujnom otokom.

Mile Bogović

Grobnički zbornik, sv. II, Rijeka 1992., 247 str.

U povodu 750. obljetnice navodne pobjede Hrvata nad Tatarima 1242. godine Grobničani, a i šira zajednica, željeli su na razne načine obilježiti tu pobjedu o kojoj nam svjedoči sačuvana predaja. Održan je i znanstveni skup koji je započeo u palači HAZU u Zagebu 17. lipnja 1992., a narednog dana nastavljen u grobničkom Kaštelu. U ovom zborniku objavljeni su radovi s tog skupa, a obogaćen je i drugim priložima. Valja napomenuti da glavni referent, akad. *Lujo Margetić*, ne misli da nam je predaja vjerno prenijela ono što se dogodilo, a ni drugi povjesničari nisu pokušavali tražiti neke dokaze koji bi predaji dali stvarnu utemeljenost. Predaja je nastala u frankopanskom krugu, a formulirao ju je hrvatski kroničar *Ivan Tomašić* u svojoj knjizi iz 1561. godine.

Ostali sudionici znanstvenog skupa obradili su po neki detalj iz povijesti Grobnika i Grobinštine. Da spomenemo naslove: *Hrvatska u doba "grobničke bitke"* (P. Strčić), *Spomenik na Grobničkom polju* (Irvin Lukežić), *Pravni problemi grobničkih urbara* (Ž. Bartulović), *Prilog poznavanju prošlosti Rijeke i njena zaleda za francuske uprave* (N. Šetić), *Grobniščina između dvaju svjetskih ratova* (A. Giron), *Grobnička čakavština u vremenu i prostoru* (Iva Lukežić).

Uz te u Zborniku su još tri izlaganja koja su od crkvenopovijesnog značenja, pa ćemo se ne njih kratko osvrnuti. Irvin Lukežić je prikazao *Braščinu svete Marije Tepačke*, na osnovi blagajničke knjige te bratovštine, koja se čuva u arhivu HAZU u Zagrebu. Knjiga je pisana glagoljicom, a u njoj se između 1539. i 1623. nalazi popis prihoda i troškova. Na osnovi tih podataka Autor pokušao rekonstruirati život bratovštine. Mile Bogović je svoj rad: »*Crkvena povijest Grobinštine*« (str. 58-70) podijelio u tri dijela: (1) *biskupijska pripadnost Grobinštine u srednjem vijeku*, (2) *Grobnički kaptol* i (3) *Grobnička*